

La seguretat a la muntanya. Què fer en cas de patir un accident?

Per god

Creat 13/07/2010

Enviat per god el Dm, 13/07/2010 - 23:00

Els GRAE (Grup d'Actuacions Especials) dels Bombers de la Generalitat ens recorden en aquest article quatre consells bàsics en el cas de patir un accident. Uns consells que tot i ser de sentit comú, no està de més que tornem a posar sobre la taula...

Avui dia, la pràctica d'activitats a la muntanya, tant a l'hivern com a l'estiu, ha augmentat considerablement, ja sigui per la major accessibilitat a aquest entorn natural com per la seva popularització. Malauradament, aquest augment ha suposat que hi hagi hagut un increment d'accidents a la muntanya. Durant el 2009, els Bombers de la Generalitat van realitzar 416 serveis de rescat i salvament de persones en l'entorn natural, és a dir, un 26% més de serveis que l'any 2008 que se'n van fer 330.

És per això, que considerem vital donar a conèixer tot un seguit de recomanacions per si durant la pràctica d'una activitat en aquest àmbit ens trobem en situació d'emergència. El primer que cal tenir en compte és que les condicions meteorològiques a la muntanya són molt variables. Amb la qual cosa, si la situació es complica i el temps no permet realitzar l'activitat amb seguretat, és molt millor renunciar-hi que no pas arriscar-s'hi. És a dir, com a norma general cal tenir present que l'important és anar a la muntanya per gaudir-ne i, per tant, per tornar-ne sa i estalvi.

Els accidents greus més habituals en els que intervenen els equips de rescat dels Bombers de la Generalitat s'engloben principalment en quatre tipologies que estan configurades en campanyes específiques de consells de seguretat: "l'entorn de neu" on principalment destaquen els allaus; "l'entorn aquàtic" on cal ressaltar els accidents en barrancs i canals (tenen especial importància els accidents en zones no habilitades pel bany com són els canals de reg); els que fan referència a "l'entorn de l'alpinisme i l'escalada"; i, finalment, el grup de les "recerques de persones", que és el més nombrós en quant a serveis i, alhora, el que en moltes ocasions es desenvolupa en unes condicions climatològiques difícils de boira, neu i baixes temperatures. I és que, en tota activitat de muntanya, el risc existeix i, per això, en cas de veure'ns implicats en un accident cal tenir en compte el concepte PAS que és l'acrònim de tres paraules: **Protegir, Avisar i Socórrer**. Aquest concepte, en la mesura de les nostres possibilitats i coneixements, cal que el complim sempre, especialment a l'hivern que el factor meteorològic i les poques hores de llum poden perjudicar més un accident.

PROTEGIR

quan tenim un accident el primer que cal és mantenir la calma i prioritzar l'autoprotecció. És molt important que puguem valorar els efectes de l'accident, així com també descartar que

no n'hi pugui esdevenir un altre. És a dir, cal que examinem si nosaltres mateixos estem en zona de perill immediat, perquè, si és així, el primer que cal és que ens retirem o assegurem per tal d'evitar ser també víctimes, ja que això impossibilitaria tant poder donar l'avís als equips d'emergència, com poder socórrer els companys. Són valoracions que s'han de fer amb la immediatesa i no han de suposar una pèrdua de temps perquè aquest és vital a l'hora de donar l'avís.

En el mateix concepte de protegir-prevenir, també cal que tinguem en compte tot un seguit de coneixements bàsics per poder-nos moure per la muntanya, coneixements que són fruit de la formació i l'experiència. Com per exemple, es recomana anar sempre en grup, controlant que cap dels membres es perdi. A més, en aquells passos difícils de la travessa, cal passar de forma individual, per tal que els altres membres del grup puguin controlar des d'una zona segura el pas, i, en cas d'accident, puguin avisar i socórrer els accidentats.

També cal fer esment de les consideracions que cal prendre en quant a material, ja que aquest ha d'ésser adient a la pràctica de l'activitat, així com a les capacitats físiques i tècniques del qui la desenvolupa. És important comprovar sempre que el material estigui homologat seguint els criteris de la UIAA i la CEE. Un exemple és la utilització d'una corda adient a l'activitat: si és escalada parlarem de cordes dinàmiques i si és espeleologia de cordes semi-estàtiques, ja que en cas contrari les conseqüències en cas d'accident poden ser més greus.

D'altra banda, és molt recomanable una bona formació i haver realitzat cursos específics per practicar activitats a la muntanya que no només ens donaran coneixements d'autoprotecció sinó també experiència i seguretat per poder reaccionar correctament en determinades situacions d'emergència.

AVISAR

L'112 és el telèfon d'emergències. Cal trucar, tan aviat com sigui possible, a aquest telèfon i passar a l'acció immediatament. És molt important que tots els membres del grup coneguin en tot moment la ruta i la posició a on es troben, perquè, si es produeix un accident, qualsevol pugui ser capaç de donar l'avís. Un bon recurs és buscar punts de referència fixos que facilitin la localització als equips d'emergència.

Cal mantenir la calma i procurar donar la informació de forma concisa i entenedora: dir el nombre de persones accidentades i, si és possible, l'edat; l'estat en què es troba l'accidentat, és a dir, si està ferit, si està conscient, si sagna i si respira; i, explicar la situació i les condicions meteorològiques que hi ha al lloc de l'accident, ja que els equips de rescat hauran de valorar les opcions que tenen per poder-hi arribar. En aquest sentit, cal mirar de tenir i conservar la cobertura del mòbil i de no fer trucades inútils que gastin la bateria, ja que el fred i la falta de cobertura fan que es descarregui més ràpidament.

A més, en cas d'accident, els equips de rescat miraran de posar-se en contacte per tal d'avaluar la situació, determinar la posició i donar consells abans d'arribar. De fet, els telèfons mòbils ja es poden considerar un sistema de seguretat a l'hora de fer activitats a la muntanya. A gran part del nostre país tenim cobertura de telefonia mòbil, ja sigui per una companyia o una altra. Per això, les trucades a l'112 es poden fer a través de qualsevol companyia, encara que no sigui aquella amb la que tenim contractat el servei. A més, el telèfon 112 es pot marcar sense que tinguem targeta SIM a dins del mòbil, sense saldo (en cas de telèfons de pagament) i, fins i tot, amb el teclat bloquejat. Aquests avantatges, fan que la trucada a l'112 sigui un potent sistema d'alarma. No obstant això, hem de tenir clar que en aquells llocs on no arriba cap tipus de senyal, no podrem trucar al telèfon d'emergències.

D'altra banda, la tecnologia de l'112 ja permet fer una aproximació a la situació de la persona

que avisa perquè les trucades que es fan amb els mòbils indiquen quina antena és la que transmet la senyal del nostre telèfon. A partir de conèixer l'antena es calcula a quina zona hi ha el terminal telefònic. Aquesta localització no és tan precisa com la que podem realitzar amb el GPS, però és un bon indicador per activar l'operatiu de rescat amb la màxima rapidesa.

SOCÓRRER

És important també conèixer què podem fer per ajudar a la persona accidentada. Aquí se'ns obren dues vies de coneixement, per una banda la vessant tècnica de la recerca i el salvament, és a dir, aquelles maniobres que van destinades a contactar amb l'accidentat i a recolzar-lo en el què necessiti, i per altra banda, l'àmbit sanitari que són les accions de primers auxilis.

En el cas de les maniobres de recerca i aproximació a l'accidentat, prenen gran rellevància quan es tracta d'una allau, ja que la importància en la localització i el desenterrament de la víctima amb la màxima diligència possible és absolutament vital. Les possibilitats de supervivència de la víctima són d'un 90% si es treu abans de 18 minuts després de l'accident (sempre que no hi hagi traumatismes importants). Passats 40 minuts les possibilitats ja baixen al 25%.

En un altre àmbit com és l'escalada l'aproximació a l'accidentat pot veure's dificultada pel fet que el company de cordada es trobi uns metres per sobre o per sota de la reunió o, fins i tot, fora de la vertical. En aquests casos caldran coneixements tècnics específics per accedir-hi. És una situació que s'exemplifica molt bé en l'àmbit de la espeleologia quan l'accidentat està en la part superior i, per poder-lo socórrer i, fins i tot, sortir a l'exterior per efectuar l'avís, cal accedir-hi per la mateixa corda.

En l'àmbit més sanitari, sempre es recomana portar una farmaciola bàsica, però si no es tenen coneixements de primers auxilis és important seguir les indicacions dels equips mèdics que formen part del rescat. I, mentre aquests no arriben, és aconsellable no deixar sola a la persona accidentada i abrigar-la amb una manta tèrmica per protegir-la del fred, ja que la seva temperatura corporal pot baixar considerablement. En aquest mateix context, és molt important no fer accions de les que no es tinguin coneixements o preparació, com per exemple administrar determinats medicaments que puguem disposar a la farmaciola sense estar-ne segurs.

Són coneixements que es poden ampliar en molts dels cursos de socorrisme bàsic o avançat que es fan dirigits específicament als esports de muntanya. El coneixement de totes aquestes premisses i conceptes no ens privaran pas d'aquesta sensació de llibertat que es pot sentir quan sortim a la muntanya. Al contrari, tots els passos que fem en la preparació de l'activitat, ens permetrà gaudir amb més plenitud, respecte, coneixement i seguretat d'aquest espai tan atractiu i grandios que compartim.

Text gentilesa del Grup d'Actuacions Especials dels Bombers de la Generalitat de Catalunya

Imatges



[Alpinisme](#) [Descens de barrancs](#) [Escalada](#) [Excursionisme](#) [Seguretat i prevenció](#)
[Alpinisme](#) [Descens de barrancs](#) [Escalada](#) [Excursionisme](#) [Seguretat i prevenció](#)

URL d'origen: <http://www.feec.cat/la-seguretat-la-muntanya-qu%C3%A8-fer-en-cas-de-patir-un-accident>